

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Predseda Správy štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky predkladá návrh zákona o štátnych hmotných rezervách (ďalej len „návrh zákona“) na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2022.

Návrh zákona o štátnych hmotných rezervách sa predkladá predovšetkým z dôvodu neaktuálnosti doterajšej právnej úpravy štátnych hmotných rezerv, ktorá nevyhovuje súčasným podmienkam a potrebám pre riešenie krízových stavov Správou štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky (ďalej len „Správa rezerv“) ako výkonnou zložkou riadenia štátu pri riešení krízových stavov.

Štátne hmotné rezervy sú upravené zákonom č. 372/2012 Z. z. o štátnych hmotných rezervách a o doplnení zákona č. 25/2007 Z. z. o elektronickom výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 218/2013 Z. z. (ďalej len „zákon o štátnych hmotných rezervách“). Od svojho prijatia v roku 2012 bol zákon o štátnych hmotných rezervách novelizovaný jeden krát. Skúsenosti s aplikáciou zákona o štátnych hmotných rezervách z posledných rokov počas vyhlásenej mimoriadnej situácie a následne núdzového stavu na riešenie pandémie spôsobenej ochorením COVID-19 ako aj pri riešení iných krízových situácií, predovšetkým v súvislosti s vojenským konfliktom na Ukrajine však ukazujú, že viaceré ustanovenia zákona o štátnych hmotných rezervách v súčasnosti nevyhovujú aktuálnym hospodárskym podmienkam a potrebám zabezpečenia štátnych hmotných rezerv. Správa rezerv sa preto rozhodla pripraviť nový zákon o štátnych hmotných rezervách, ktorý umožní zjednodušenie procesov tak, aby v čase krízovej situácie a mimoriadnej situácie bola Správa rezerv oprávnená zabezpečovať tvorbu štátnych hmotných rezerv účinnejšie a zefektívni sa tak výkon činnosti Správy rezerv pri riešení krízových a mimoriadnych situácií.

Štátne hmotné rezervy sa rozdeľujú do troch kategórií, a to hmotné rezervy, mobilizačné rezervy a pohotovostné zásoby. Hmotné rezervy slúžia najmä na zabezpečenie energetickej a potravinovej bezpečnosti Slovenskej republiky, mobilizačné rezervy sú určené na plnenie opatrení hospodárskej mobilizácie a pohotovostné zásoby sú určené na okamžitú pomoc pri záchrane životov, zdravia a majetku obyvateľstva postihnutého rôznymi druhmi krízových situácií.

Návrh zákona upravuje široký okruh vzťahov súvisiacich so štátnymi hmotnými rezervami, ale filozofiu doterajšej právnej úpravy vo svojej podstate nemení. Návrh zákona predovšetkým vyjasňuje pojmy spoločné pre všetky druhy štátnych hmotných rezerv, upravuje pôsobnosť Správy rezerv v niektorých oblastiach, niektoré aspekty použitia a hospodárenia s hmotnými rezervami, zosúladzuje postavenie, práva a povinnosti ochraňovateľov mobilizačných rezerv a taktiež upravuje použitie a hospodárenie s mobilizačnými rezervami a pohotovostnými zásobami. Zavádza sa povinnosť prehodnocovania účelnosti, opodstatnenosti, kompatibility a životnosti jednotlivých položiek mobilizačných rezerv. Upravujú sa tiež niektoré otázky financovania štátnych hmotných rezerv, najmä správa samostatných účtov Správy rezerv, možné výdavky z týchto účtov, ako aj otázky súvisiace so skladovaním štátnych hmotných rezerv. Upravujú sa povinnosti pre ochraňovateľov a iné subjekty a s tým súvisiace pokuty za neplnenie týchto povinností.

Návrh zákona má pozitívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, pozitívne a negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie a pozitívne vplyvy na informatizáciu spoločnosti. Návrh zákona nemá sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na služby verejnej správy pre občana a ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, so zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v Slovenskej republike, s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.